

Szerpentinén a magasba

Ezzel a címmel jelent meg Baranyi Károly könyve a Kairosz kiadónál. Baranyi Károly annyi mindenhez ért, hogy egyszerűbb polihisztornak nevezni. Fizika, matematika, filozófia, teológia, pszichológia, etika, kommunikáció, felsorolni is nehéz lenne. Ez a könyv szellemi-lelki önéletrajz, önvallomás, fejlődésregény, még a műfajt sem könnyű megnevezni, de annyi bizonyos, hogy nagyon jó és nagyon fontos könyv. Baranyi Károly elsősorban pedagógus, minden mondatában és rezdülésében, mégpedig olyan pedagógus, aki saját példájával is tanítani és nevelni akar. Bár az életrajzi elemek dominálnak, az emlékek folyama ide-oda kanyarog, de a főmotívum mindig az Istenhez és a boldogsághoz vezető út keresése és felmutatása, mondjuk így, egy misztikus természettudós lelki kalauza.

Könyvekről általában nem nehéz írni, mert még a legjobb könyvekben is van néhány jó alapgondolat, melyet idézni lehet, ebben az esetben azonban annyi mély gondolatról és felismerésről kellene beszámolnom, hogy ez egyszerűen lehetetlen volna. Ez a könyv egy izig-vérig közéleti, katolikus ember számvetése, mondhatnám, szellemi és erkölcsi végrendelete, ha Baranyi Károly előtt nem állna még sok munkás, boldog év, hiszen 1949-ben született. Szerpentinén indult el a magasba, és ez a magaslat nem címben és rangban mérhető, hanem családban, tanítványokban, Isten- és emberszeretetben. Ez belső magasság. Egy bölcs ember tekint vissza életére, jóra és rosszra, de mindenben a Gondviselés kegyelmét érzékeli. Isten ajándékának tekinti a szenvedést is, melyből ugyancsak kijutott neki, ám mindent derűs lélekkel elfogadva, a mennyországra összpontosítva lát akkor is, amikor mások beleroppannának a megpróbáltatásokba. Tanított fizikát, matematikát, kozmológiát, filozófiát, etikát, hittant, érveléstechnikát, de legtöbben oktatáspolitikusként ismerik, hiszen már 1994-ben megalapította a Nemzeti Pedagógus Műhelyt, előtte pedig a Művelődési és Közoktatási Minisztérium főosztályvezetőjeként a Nemzeti Alaptanterv megalkotója volt. Konferenciák sorát szervezte etikai, demográfiai, neveléstudományi és oktatási kérdésekről, jómagam is fáradhatatlan, mindig derűs emberként ismertem meg mint kollégát a Pázmány Péter Katolikus Egyetemen.

Emberi gyengeség, hogy kortársainkról, barátainkról többnyire utólag, szobruk árnyékában tudjuk csak kimondani az elismerő szavakat, különösen a keresztény, nemzeti oldal hajlamos erre a fukarságra. Baranyi Károly életműve azonban nem egyetlen, jól kijelölhető szakterületre korlátozódik, ő „interdiszciplináris” elme, talán ezért is volt számára olyan küzdelmes mindmáig gondolatainak, nemzetstratégiai elveinek elfogadtatása, ezért kellett sok kitérővel, szerpentinén eljutni a magasba, ahonnan már jól látszanak a mennyország fényei. A könyv függelékében van egy gyönyörű Ima minden napra, az izzó istenszeretet alkotása, ebből nem merek kivenni egyetlen idézhető mondatot sem. A könyv végét idézem inkább: „De tudom: az Úr velem van, amikor a szerpentin veszélyesen kanyarog, egyre keskenyebb az út, és egyre magasabbra vezet. Ott van velem, hogy meg ne szédüljek, el ne vesszek, mert Ő az öröméért teremtett. A kegyelmes Isten meg fog menteni. Maradj velem, Uram!”

Szentmihályi Szabó Péter